

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής
Τηλεπικοινωνιών και Ενθέρμωσης

8 Φεβρουαρίου 2019

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΏΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ»

[18 - 24 Φεβρουαρίου 2019, Λέσχη Βιβλίου "Υφαντουργείο", Λευκωσία]

Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Ώφεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου», μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Brave New Culture, επανέρχεται φέτος πιο επαναστατικό, πλουραλιστικό και εναλλακτικό από ποτέ!

Η πρωτοβουλία αυτή που βρίσκεται σε εξέλιξη τα τελευταία δεκαεφτά χρόνια, έχει ανταποκριθεί με μεγάλη επιτυχία στην απαίτηση του κυπριακού κοινού, για μια σύγχρονη εστία στην οποία καλλιεργείται η κινηματογραφοφιλία στην πιο πολυδιάστατη μορφή της. Θυμίζουμε τα αναδρομικά αφιερώματα στους Guy Debord (σε παρουσίαση και εισαγωγή του Γιώργου-Ίκαρου Μπαμπασάκη), Joris Ivens (σε παρουσίαση και εισαγωγή της συντρόφου του Λοριντά Ίβενς), Elem Klimov, Artavazd Peleshian (στην παρουσία του ίδιου), Chris Marker, Pipilloti Rist, William Kentridge, John Waters, Larry Jordan, Jessica Hausner, Chantal Akerman, Bruno Dumont, Νίκο Νικολαΐδη στους Beat Ποιητές, στους Fluxus, και πολλούς άλλους σπουδαίους δημιουργούς που έχουν σαν κοινό παρανομαστή την εξερεύνηση των αισθητικών και φορμαλιστικών δυνατοτήτων της οπτικοακουστικής τέχνης και την ανατροπή της ακαδημαϊκής κινηματογραφικής γραφής.

Το πρόγραμμα του φετινού φεστιβάλ αποτελείται από αφιερώματα στους **Guy Maddin, Jean Rouch, Laura Mulvey, Masaki Iwana** και στην Ελληνίδα ντοκιμαντερίστρια αλλά και σκηνοθέτιδα του πειραματικού σινεμά **Εύα Στεφανή**. Το κυπριακό στοιχείο είναι και φέτος παρόν με την εικαστικό / περφόρμερ **Χριστίνα Παπακυριακού**. Το πρόγραμμα πλαισιώνεται από σύντομα αφιερώματα σε τρεις σπουδαίους δημιουργούς, τον **Stan Brakhage, Norman McLaren** και **Péter Lichter**.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, πέρα από τις προβολές το Φεστιβάλ αποβλέπει στη δημιουργία ενός φόρουμ συζητήσεων και διαλέξεων, ενώ επιχειρεί να φέρει σε επαφή επαγγελματίες, κριτικούς και θεωρητικούς του κινηματογράφου, εικαστικούς, φιλότεχνους και φίλους του εναλλακτικού σινεμά.

Το φετινό Φεστιβάλ αποτελείται από τα ακόλουθα προγράμματα:

Guy Maddin: Ιστορίες από το Παλιό Σινεμά

Ο Guy Maddin γεννήθηκε στο Winnipeg του Καναδά, από Ιρλανδούς γονείς. Χαρακτηρίζει τον εαυτό του ως έναν πριμιτίφ καλλιτέχνη. Το έργο του διακρίνεται για την ονειρική του ατμόσφαιρα και τις έντονες επιρροές από το φανταστικό σινεμά, τον βουβό κινηματογράφο, το φιλμ νουάρ και τα έγχρωμα μελοδράματα της δεκαετίας του '40 και '50. Οι ταινίες του συγγενεύουν με τις ταινίες του David Lynch

Images and Views of Alternative Cinema_2019

και των αδελφών Quay. Χρησιμοποιώντας το λεκτικό και το συντακτικό του παλιού κινηματογράφου - του βωβού κινηματογράφου και των πρώτων χρόνων του ομιλούντος-, ο Guy Maddin εδώ και 30 χρόνια αφηγείται στους θεατές των ταινιών του, εν είδει αντιπερισπασμού από τη “σοβαρότητα” του σύγχρονου σινεμά, τις ιστορίες του. Εκφράζεται, άλλοτε στο χώρο των εικαστικών τεχνών (ως installations ή ως δρώμενα), άλλοτε στο χώρο του διαδικτύου, αλλά κυρίως στις κινηματογραφικές αίθουσες, εγκολπώνοντας κυρίως μια παλιά αισθητική: ό,τι ίσχυε στο σινεμά πριν τις ανατροπές του μοντερνισμού, πριν τον Antonioni και τον Godard.

“Ήθελα να εντρυφήσω στις γοητευτικές υφές των ηχητικών γρατζουνισμάτων, των τρόπων υποκριτικής και των τεχνικών μοντάζ ενός ξεχασμένου κινηματογραφικού λεξιλογίου. Και για κάποιο λόγο, αυτό το κινηματογραφικό λεξιλόγιο φαινόταν εξίσου σέξι και νέο, όπως οι γυναίκες στις ταινίες του 1920. Φαίνονται, αυτές οι ταινίες κάθε φορά που τις κοιτάω, σαν να είναι παντοτινά νέες, και όλο και πιο όμορφες”, δηλώνει ο ίδιος για το παλιό σινεμά.

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Δημήτρης Μπάμπας]

Laura Mulvey: Η Οπτική Απόλαυση και το Γυναικείο Βλέμμα

Το πρωτοποριακό δοκίμιο της Laura Mulvey γραμμένο το 1975 με τίτλο «Οπτική Απόλαυση και Αφηγηματικός Κινηματογράφος», αποτελεί κομβικό σημείο στη φεμινιστική θεωρία του κινηματογράφου, και αντηχεί μέχρι σήμερα. Η ψυχοαναλυτική θεωρία της θέασης τοποθετεί την εξουσία και την απόλαυση μιας ταινίας σε δύο ανεξάρτητους άξονες: τη σκοποφιλία και την ταύτιση. Με την πρωτοπόρα ριζοσπαστική κριτική της, η Mulvey στρέφει το επίκεντρο από το περιεχόμενο στη φόρμα, ισχυριζόμενη ότι όλες οι ταινίες του κλασικού κινηματογράφου διαιωνίζουν την κυριαρχία του φαλλοκρατικού πατριαρχικού καθεστώτος. Το 1977, σε συνεργασία με τον συνάδελφό της και θεωρητικό κινηματογράφου Peter Wollen, σκηνοθετεί μία πειραματική ταινία μεγάλου μήκους με τίτλο *Riddles of the Sphinx*, η οποία θέτει σε πράξη τις θεωρίες του εν λόγω δοκιμίου, επικρίνοντας έτσι το ανδρικό βλέμμα και προσφέροντας τη δυνατότητα ανάδειξης ενός «θηλυκού βλέμματος».

Αυτό το δοκίμιο-ορόσημο «Οπτική Απόλαυση και Αφηγηματικός Κινηματογράφος» και η ταινία της Mulvey συνυφαίνονται σε μία σειρά σύγχρονων ταινιών, τις οποίες υπογράφουν τέσσερις σκηνοθέτιδες πειραματικού κινηματογράφου που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της Mulvey, για ένα μη φαλλοκρατικό τρόπο θέασης που ενθαρρύνει την καλλιέργεια του «θηλυκού βλέμματος».

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Christopher Zimmerman]

Masaki Iwana*. Χωρίς Κανόνες: Σώμα, Πραγματικότητα, Μνήμη και Φαντασία

* Στην παρουσία του ίδιου του σκηνοθέτη

Ο Μασάκι Ιγουάνα γεννήθηκε στο Τόκιο. Είναι ένας από τους πιο διάσημους δημιουργούς και πρωτοπόρους παγκόσμια στον χώρο του Butoh, ενός αντισυμβατικού είδους χορού που ξεκίνησε από το Τόκιο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο Ιγουάνα παρουσιάζει εδώ και δεκαετίες παραστάσεις και εργαστήρια βασισμένα στην δική του προσέγγιση και αισθητική. Έχει δουλέψει σε 150 πόλεις σε 45 χώρες, ενώ τώρα ζει μόνιμα στη Γαλλία. Το 2008, μετά την ηλικία των 60, ολοκλήρωσε την πρώτη του ταινία *Vermillion Souls*. Ακολούθησαν οι *A Summer Family* (2010) και *Princess Betrayal* (2012). Οι ταινίες του διακρίθηκαν σε διεθνή φεστιβάλ. Η τελευταία του ταινία είναι το σουρεαλιστικό δράμα *Charlotte - Susabi* (2017).

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Δώρος Δημητρίου]

Δρώντας Ταυτόχρονα με την Πραγματικότητα: Η Συμμετοχική Εθνογραφία του Jean Rouch

Διευρύνοντας διαρκώς τα όρια του κινηματογράφου, ο Jean Rouch παραμένει μία από τις εμβληματικότερες προσωπικότητες του 20ού αιώνα και αστείρευτη πηγή έμπνευσης για πολλές γενιές σκηνοθετών. Ως αυτοδίδακτος σκηνοθέτης, κινηματογραφιστής και ανθρωπολόγος, επινόησε νέες τεχνικές και προσεγγίσεις αφήγησης, που ξεπερνούν τους κανόνες και τα είδη που προνοεί η παραδοσιακή σκηνοθεσία του μη μυθοπλαστικού είδους. Μέσω της «συμμετοχικής εθνογραφίας» οι ταινίες του Rouch δεν καταγράφουν γεγονότα. Αντιθέτως, ο σκηνοθέτης μετατρέπεται σε ενεργό

Images and Views of Alternative Cinema_2019

συμμετέχοντα του γεγονότος που ο ίδιος καταγράφει στον φακό. Το πρόγραμμα παρουσιάζει τρεις ταινίες στις οποίες ο Rouch εξερευνά σκηνοθετικά την επίσημη εθνογραφική του έρευνα, δημιουργώντας έτσι ένα νέο είδος σκηνοθεσίας: το Ciné-trance και την τελετουργική κατάληψη του πνεύματος (possession ritual), το Ethno-fiction (συνδυασμός ντοκιμαντέρ-μυθοπλασίας) και τη Δυτικοαφρικανική Μετανάστευση, καθώς και το Cinéma Vérité και τον συμμετοχικό - αναστοχαστικό πειραματισμό κοινωνικών διαστάσεων.

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Christopher Zimmerman]

Εύα Στεφανή*: Αόρατες ζωές, Μακρινές Φωνές - Όψεις του Πραγματικού

* Στην παρουσία της ίδιας

Η Εύα Στεφανή σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και κινηματογράφο στην Ecole Varan στο Παρίσι, στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης (M.A. in Cinema Studies) και στο National Film and Television School στη Βρετανία όπου ειδικεύτηκε στη σκηνοθεσία ντοκιμαντέρ. Είναι καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Γύρισε ταινίες - ντοκιμαντέρ ακολουθώντας τις αρχές του κινηματογράφου της παρατήρησης, όμως συχνά έκανε στροφή και στο πειραματικό σινεμά. Στις ταινίες της εστιάζει στην καθημερινότητα των προσώπων και τις ιδιαίτερες συναισθηματικές ή ψυχολογικές συντεταγμένες χώρων, όπως ένας σιδηροδρομικός σταθμός τη νύχτα, ένα νοσοκομείο εν μέσω της οικονομικής κρίσης, ο Ιερός Βράχος, οι δρόμοι της Αθήνας εν καιρώ της κρίσης, οι τόποι της θερινής αναψυχής για τους συνταξιούχους, ιαματικά λουτρά και οι λουτροπόλεις. Μέσα από αυτή την προσέγγιση ανασύρεται και έρχεται στην επιφάνεια το εμμονικό, το παράδοξο, το παράλογο, το ανοίκειο. "Ο κινηματογράφος, το ντοκιμαντέρ καθιστά ορατή μια άλλη διάσταση της ύπαρξης και του κόσμου, που υπάρχει μεν, σκεπάζεται, δε, από ένα πέπλο ασημαντότητας. Ο κινηματογραφιστής της παρατήρησης προσπαθεί να διασχίσει την περιοχή του ασημαντού και να οδηγηθεί στον κόσμο του ιερού.", δηλώνει η Εύα Στεφανή. Οι ταινίες της έχουν βραβευτεί σε διεθνή φεστιβάλ, ενώ πρόκειται να εκπροσωπήσει την Ελλάδα στην Biennale της Βενετίας (11 Μαΐου - 24 Νοεμβρίου 2019) μαζί με τους καλλιτέχνες και καθηγητές στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Ζάφο Ξαγοράρη και Πάνο Χαραλάμπους.

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Δημήτρης Μπάμπας]

Χριστίνα Παπακυριακού: Ενα διαδραστικό Παιχνίδι Ζωντανής Εικόνας

Η Χριστίνα Παπακυριακού ζει και εργάζεται στην Κύπρο στο πεδίο των εικαστικών και παραστατικών τεχνών. Οι σπουδές τις ξεκίνησαν το 2002 με ένα 5ετές πρόγραμμα ζωγραφικής και μικρογλυπτικής στο Τμήμα Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και συνεχίστηκαν το 2008 με το μεταπτυχιακό της στην Ολλανδία, στο Utrecht School of the Arts.

Η διατριβή της με θέμα 'Drawing as a Verb', επικεντρώθηκε γύρω από την ιδέα της ζωγραφικής βιωματικότητας και την αμφίδρομη σχέση μεταξύ σώματος και χώρου/οθόνης/εικόνας, έχοντας ως κύριο εργαλείο έρευνας μια εικαστική τεχνική που ανέπτυξε.

Η Χριστίνα Παπακυριακού έχει κληθεί να δημιουργήσει δύο νέες δουλειές, αποκλειστικά για το κοινό του Φεστιβάλ, βασισμένη στο αφηγηματικό κείμενο 'Easter on Cyprus' του Αυστριακού καλλιτέχνη Oskar Kokoschka, από το βιβλίο 'A Sea Ringed With Visions'.

[Εισαγωγή / Επιμέλεια Χριστιάνα Ιωάννου]

Tactile Visions : Το έργο των McLaren, Brakhage, Lichter

Το πρόγραμμα *Tactile Visions—McLaren, Brakhage, Lichter* εξετάζει τον 'απτικό κινηματογράφο', παρουσιάζοντας ταινίες από τρεις μετρ του πειραματικού αυτού είδους ταινιών και κινουμένου σχεδίου ζωγραφισμένων στο χέρι: των Norman McLaren, Stan Brakhage και PéterLichter. Το τρίπτυχο αυτό, με το οποίο θα ξεκινά κάθε φεστιβαλική βραδιά, παρουσιάζει μια μικρή αντι-ιστορία σε σχέση με το παραδοσιακό animation, και εξερευνά την άμεση παρέμβαση του δημιουργού στο σελίονιτ, με αποτέλεσμα να ανοίγονται νέοι τρόποι θέασης, βασισμένοι στην«αφή» και το «άγγιγμα» του ματιού.

Ο Καναδοσκωτσέζος Norman McLaren, πρωτοπόρος δεξιοτέχνης του είδους, εισήγαγε νέες τεχνικές σκηνοθεσίας: το animation ζωγραφισμένο με το χέρι, την τεχνική του direct animation, την άμεση δηλαδή παρέμβαση στο σελιλόιντ, την οπτική μουσική και τον 'γραφικό' ήχο. Ζωγραφίζοντας απευθείας επάνω σε σελιλόιντ, οι κινούμενοι «καμβάδες» του Stan Brakhage, χωρίς χρήση κάμερας, αποδίδουν την έννοια που ο ίδιος ονόμασε «Όραμα με Κλειστά Μάτια». Ο Ούγγρος πειραματικός σκηνοθέτης Péter Lichter αξιοποίησε την υλικότητα του φιλμ, χαράσσοντας το σελιλόιντ, ζωγραφίζοντάς το με το χέρι και στη συνέχεια μοντάροντάς το σε υφιστάμενο αρχαιακό υλικό: το αποτέλεσμα, άλλοτε αφηρημένο και άλλοτε λυρικό, επιχειρεί να αποτυπώσει μια φευγαλέα στιγμή από την προσωπική μνήμη.

[Εισαγωγή / Επιμέλεια: Χριστιάνα Ιωάννου, Δώρος Δημητρίου, Christopher Zimmerman]

Γενικές Πληροφορίες

Διοργανωτές: Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού & Brave New Culture

Το Φεστιβάλ στηρίζει το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενημέρωσης.

Χορηγός επικοινωνίας: **Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.**

Ωρα έναρξης προβολών: **20.00**

Όλες οι προβολές είναι για άτομα άνω των 18 ετών

Η είσοδος για το κοινό είναι **ελεύθερη**.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα της εκδήλωσης μπορείτε να αποστείνετε στο τηλέφωνο 99 40 78 56 ή στη σελίδα του φεστιβάλ στο [facebook 'Images & Views of Alternative Cinema'](#).

Στηρίζει:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης